Rekenkamer(commissie) gemeente Landsmeer

Jaarverslag 2021

en

Jaarplan 2022

Opdracht Rekenkamer
volgens art. 182 Gemeentewet

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid.

februari 2022

In dit jaarverslag legt de Rekenkamercommissie (Rkc) van de gemeente Landsmeer verantwoording af over haar werkzaamheden in 2021. Als bijlage is toegevoegd het Jaarplan voor 2022 van de Rekenkamer (Rk) van de gemeente Landsmeer, waarin de voorgenomen onderzoeken van de Rk en de overige geplande activiteiten worden beschreven.

Inhoudsopgave:

Jaarverslag Rkc 2021

1.	Organisatie	blz. 3
2.	Werkzaamheden	blz. 3
2.1	Vergaderingen en bijeenkomsten	blz. 3
2.2	Uitgevoerd onderzoek	blz. 4
2.3	Overige activiteiten	blz. 5
3.	Financiën	blz. 5

Jaarplan Rekenkamer 2022

-	Inleiding	blz. 1
-	Begroting	blz. 1
-	Geplande onderzoeken	blz. 1
-	Overige activiteiten	blz. 2

1. Organisatie

Bij raadsbesluit van 14 juni 2005 heeft de Gemeente Landsmeer per 1 januari 2006 een Rekenkamercommissie (Rkc) ingesteld. De Rkc bestaat uit vijf leden, te weten drie externe leden en twee interne leden (zijnde raads- of commissielid).

Op 1 januari 2021 was de Rkc als volgt samengesteld:

Externe leden:
Fred de Koning, voorzitter, aftredend maart 2025
Marjolein Quené, vice-voorzitter, aftredend februari 2021, herbenoembaar
Roeland Rengelink, aftredend mei 2026, herbenoembaar

Interne leden:
Nicole Groen (raadslid D'66)
Frans de Groot (fractievertegenwoordiger VVD)

Ambtelijk secretaris:
Saskia van Dijk (raadsgriffier)

Marjolein Quené heeft eind 2020 te kennen gegeven, dat zij om persoonlijke redenen geen tweede termijn ambieerde. Voor de daardoor ontstane vacature is een sollicitatieprocedure opgezet. Na bestudering van de sollicitatiebrieven en de gehouden (online) interviews met een aantal geselecteerde kandidaten heeft de sollicitatiecommissie unaniem gekozen voor Victor Eiff, een ervaren onderzoeker, die gepromoveerd is in de politieke geografie en ruime ervaring heeft opgedaan met rekenkameronderzoek in het Amsterdamse**.**
Raadsgriffier Saskia van Dijk is half mei 2021 opgevolgd door Femke Koekoek als interimgriffier en per 1 juli door Johan Paul de Groot als griffier. Vanaf de zomer zijn de vergaderingen van de Rkc genotuleerd door griffiemedewerkster Nynke Sterenberg.

2. Werkzaamheden

2.1. Vergaderingen en bijeenkomsten

De Rkc heeft in de eerste helft van 2021 alleen online vergaderd als gevolg van de ingestelde coronamaatregelen. In de tweede helft van het jaar is nog tweemaal online vergaderd en tweemaal fysiek. Fysieke vergaderingen hebben de voorkeur vanuit het oogpunt van menselijk contact. Onlinevergaderingen besparen echter veel reistijd en gereden kilometers.

- Op 18 februari 2021 is Victor Eiff tijdens een raadsvergadering beëdigd. De overige leden van de Rkc hebben dit online kunnen volgen.
- Op 13 oktober 2021 heeft op initiatief van de woningcorporaties Eigen Haard en Rochdale online overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de woningcorporaties en twee leden van de Rkc over de problematiek van het complex Oude Keern.
- Op 14 oktober 2021 heeft de voorzitter van de Rkc tijdens een raadsvergadering verslag uitgebracht van dit onderhoud.

- In het verlengde daarvan heeft op 16 december online een thema-avond plaatsgevonden, waar vertegenwoordigers van de woningcorporaties hun standpunt hebben uitgelegd en raadsleden vragen konden stellen. Enkele leden van de Rkc hebben deelgenomen aan dit overleg.
- Op 13 december 2021 heeft overleg van de Rkc met het presidium plaatsgevonden over de planning van onderzoeken door de Rkc voor het jaar 2022.

2.2. Uitgevoerd onderzoek

Oude Keern

In vervolg op het in 2020 uitgevoerde onderzoek naar de beschikbaarheid van sociale woningen in Landsmeer heeft de Rkc zich gebogen over een notitie van de woningcorporaties Eigen Haard en Rochdale inzake het door hen beheerde complex Oude Keern. De corporaties waren tot de conclusie gekomen, dat renovatie van dit complex financieel niet haalbaar was. De bijgevoegde berekeningen leidden bij de Rkc tot vragen over de rekenwijze. Deze vragen heeft de Rkc aan het college voorgelegd. Het antwoord van het college op deze vragen boden geen nieuwe inzichten, reden waarom de Rkc aan de raad gevraagd heeft de vragen nogmaals aan het college voor te leggen. Dit heeft tot enige (van onze kant onbedoelde) publiciteit in plaatselijke en provinciale media geleid. In het verlengde daarvan hebben twee leden van de Rkc overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de corporaties, wat ook geen duidelijk antwoord op de vragen van de Rkc heeft opgeleverd. Op initiatief van de raad is vervolgens een thema-avond gepland, waarin de haalbaarheid van de renovatie van het complex Oude Keern centraal stond. Bij de thema-avond waren vertegenwoordigers van de corporaties, raadsleden en leden van de Rkc aanwezig. Daarbij is gebleken, dat niet zozeer financiële overwegingen als wel de beperkte mogelijkheden tot verdichting een belangrijke rol speelden bij het afwijzen van de renovatie door de corporaties.
Eén van de raadsleden stelde tijdens het overleg, dat het complex niet zou voldoen aan de brandveiligheidsnormen, maar dat dit door de brandweer zou worden gedoogd in afwachting van een toegezegde renovatie. Mogelijk is dit voor de corporaties een reden om de renovatie alsnog in gang te zetten.

Duurzaamheid

Als nieuw onderwerp is door de Rkc veel energie gestoken in het onderwerp duurzaamheid betreffende de gemeente Landsmeer. Het daartoe strekkende onderzoek heeft plaatsgevonden in het voorjaar 2021. Het concept-rapport met onderzoeksresultaten is in juni 2021 aangeboden aan de ambtelijke organisatie ter toetsing op de juiste weergave van de van die kant verstrekte informatie. Door vakanties en vacatures heeft deze ambtelijke toets pas in oktober kunnen plaatsvinden. Daarna is het rapport aangeboden aan het college voor een bestuurlijke reactie. De bestuurlijke reactie is in december 2021 ontvangen, maar heeft bij ons aanleiding gegeven tot het stellen van aanvullende vragen, waarop in januari 2022 een antwoord van het college is gekomen.
Het onderzoek was erop gericht na te gaan in hoeverre de Duurzaamheidsvisie 2018-2024 en het daarop gebaseerde Uitvoeringsprogramma voldoende waren gerealiseerd. Het college heeft erop gewezen, dat uit financiële overwegingen en met instemming van de raad de geplande activiteiten op het gebied van duurzaamheid drastisch zijn beperkt. Alleen de

wettelijk voorgeschreven duurzaamheidsacties zullen nog worden uitgevoerd. Gevolg is, dat de duurzaamheidactiviteiten die nu ter hand worden genomen een ad-hoc karakter krijgen bij gebrek aan een duidelijke structuur bestaat. Tevens is uit het (nadere) onderzoek gebleken, dat de gemeente nog niet heeft voldaan aan de wettelijke eis, dat overheidsgebouwen met ingang van het jaar 2023 over een energielabel C dienen te beschikken. Dit vereist nog aanvullende actie van het college.

2.3 Overige activiteiten

De privacyverklaring van de Rkc is inmiddels op de website van de gemeente gepubliceerd. Een groot aantal rapporten van de Rkc zijn inmiddels op de website van de gemeenteraad gepubliceerd. De meest recente rapporten ontbreken echter nog, waarop wij actie ondernomen hebben.

3. Financiën

Voor het jaar 2021 is aan de Rekenkamercommissie een budget ter beschikking gesteld van € 20.420,- ten behoeve van de door de commissie te verrichten werkzaamheden, het kunnen uitvoeren dan wel uitbesteden van onderzoeken en de door de commissie te maken kosten.

De navolgende uitgaven zijn in 2021 door de administratie ten laste van het budget gebracht:

- Vergoedingen aan leden van de Rkc	€ 14.724,68
- Contributie NVRR	€ 270,--

Dat leidt tot een begrotingsoverschot van € 5.425,32.

De volgende bedragen zijn door de leden van de Rkc gedeclareerd:

- Vacatiegelden externe leden	€ 5220,--
- Vacatiegelden interne leden	€ 1069,98
- Bijbehorende reiskosten	€ 234,95
- Onderzoek eigen beheer:	
o Onderzoek sociale woningen	€ 2.306,95
o Onderzoek duurzaamheid	€ 5.095,--
o Onderzoek omgevingswet	€ 512,84
	€ 14.439,72

De onderzoeken zijn in eigen beheer door de externe leden van de Rkc zelf uitgevoerd. De daarvoor gefactureerde kosten zijn hier weergegeven exclusief in rekening gebrachte BTW. De gemeente kan deze BTW terugvorderen.

Aan het eind van het jaar is door de administratie een aantal keren de BTW als kosten geboekt en kon daardoor niet worden teruggevorderd. Daardoor wijken de gedeclareerde kosten een paar honderd euro af van de geboekte kosten.

De secretariële werkzaamheden ten behoeve van de Rkc zijn grotendeels verzorgd door de griffie buiten bezwaar van het budget.

Wij vertrouwen erop u hiermede vooralsnog voldoende te hebben ingelicht en zijn gaarne bereid één en ander nader toe te lichten tijdens een bijeenkomst van de raad.

Namens de Rekenkamercommissie,
Fred de Koning, voorzitter
Landsmeer, februari 2022

Rekenkamer gemeente Landsmeer Jaarplan 2022

Inleiding

Met ingang van het jaar 2022 heeft de gemeente Landsmeer geen rekenkamercommissie meer, maar een rekenkamer. De nieuwe verordening op de rekenkamer is op 17 februari 2022 (met terugwerkende kracht tot het begin van het jaar 2022) aangenomen. De belangrijkste wijziging in de nieuwe verordening ten opzichte van de voorgaande is de bepaling, dat de rekenkamer alleen uit externe leden zal bestaan. Dit sluit aan op de maatschappelijke ontwikkelingen en loopt vooruit op te verwachten wetgeving.
De leden van de voormalige rekenkamercommissie hebben echter aangegeven het contact met de raad heel belangrijk te vinden. Om dit contact te optimaliseren heeft de raad een amendement aangenomen om een raadscommissie voor de rekenkamer aan te stellen, die onder meer belast zal worden met het onderhouden van de contacten de rekenkamer. Deze commissie zal niet mogen deelnemen aan de besluitvorming van de rekenkamer, maar zal bij voorkeur wel aanwezig zijn bij alle vergaderingen. De nadere invulling van de commissie en haar werkwijze zal bepaald worden door de nieuwe raad die na de komende verkiezingen zal worden ingesteld.

Begroting 2022

Het budget voor de Rkc is vanwege de financiële situatie in Landsmeer in 2021 teruggebracht van € 25.000,- naar € 20.000,--. De Rkc had vanwege bijzondere omstandigheden de laatste jaren haar budget niet opgemaakt. Ook voor 2022 blijft het budget op het lagere niveau. De Rkc heeft er echter bij het presidium op aangedrongen het budget weer terug te brengen naar het oude niveau, aangezien de commissie (nu: rekenkamer) weer op volle sterkte is en de samenwerking met de griffie goed verloopt, waardoor verwacht mag worden, dat wij de komende jaren weer volop aan de slag kunnen gaan met gemiddeld twee onderzoeken per jaar.

Het grootste deel van het budget 2022 zal besteed worden aan de hieronder beschreven onderzoeken. Binnen de Rkc is voldoende kennis en ervaring op het gebied van beleidsonderzoeken aanwezig om de onderzoeken in eigen beheer uit te kunnen voeren. Het beschikbare budget betekent, dat er circa 190 mensuren aan onderzoek besteed kan worden. Dit lijkt aan de krappe kant.

Geplande onderzoeken

Voor 2022 zijn na overleg met het presidium de volgende twee onderzoeken gepland:

1) Onderzoek naar de consequenties van de nieuwe omgevingswet
2) Onderzoek naar tarieven en leges

Onderzoek naar de consequenties van de omgevingswet

Voor dit onderzoek is in 2021 al een onderzoeksplan aan de raad aangeboden. Het onderzoek is er in eerste instantie op gericht om na te gaan of de gemeente Landsmeer voldoende is voorbereid op de invoering en het van kracht worden van de omgevingswet, in het bijzonder voor wat betreft het adviesrecht van de gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan. Daartoe wordt eerst in beeld gebracht in hoeverre de gemeente Landsmeer op schema ligt om te voldoen aan de vereisten van de omgevingswet, zoals die onder meer geformuleerd zijn door de VNG. Vervolgens is het streven aanknopingspunten te

bieden (op basis van 'lessons learned') voor de discussie over het adviesrecht van de gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan aan de hand van casussen uit het verleden, waarin aanvragen werden gedaan voor activiteiten die in strijd waren met het bestemmingsplan. In welke gevallen heeft de gemeenteraad daarbij 'een verklaring van geen bedenking' niet nodig geacht en in welke gevallen heeft de gemeenteraad juist 'een verklaring van geen bedenking' afgegeven of onthouden en hoe verhoudt zich dat met de situatie die ontstaat bij invoering van de nieuwe wetgeving? Verder zal worden nagegaan hoe de voorbereiding in Landsmeer zich verhoudt tot die in andere gemeenten. Daarbij zal onder meer gebruik gemaakt worden van rapporten van andere lokale rekenkamer(commissie)s over dit onderwerp. Voor dit onderzoek is een tijdbeslag van 174 uren gepland. Dat leidt tot een begroting van circa € 12.500,-, welk bedrag voor het overgrote ten laste van het budget voor 2022 zal komen.

Onderzoek naar tarieven en leges
Voor dit onderzoek zal een inventarisatie worden gemaakt van alle tarieven en leges die door de gemeente Landsmeer aan burgers en bedrijven in Landsmeer in rekening worden gebracht. Op basis van openbare informatie zal nagegaan worden of deze tarieven en leges in lijn liggen met die van andere (vergelijkbare) gemeenten. Bovendien zal nagegaan worden hoe de tarieven/leges zijn opgebouwd en in hoeverre zij kostendekkend zijn. Voor dit onderzoek moet nog een onderzoeksplan worden opgesteld. Voor dit onderzoek zijn nog geen uren begroot. Mocht de begroting leiden tot overschrijding van het budget voor 2022, dan zal zo snel mogelijk contact met het presidium worden opgenomen om na te gaan of dit onderzoek nog in 2022 afgerond kan worden.

Overige activiteiten

Naast het uitvoeren van de genoemde onderzoeken staan voor de Rkc de volgende onderwerpen voor 2022 op de agenda:

- Opstellen en aan de raad presenteren van een jaarverslag van de Rekenkamer over 2022, inclusief een verantwoording van de besteding van het toegekende budget, alsmede een jaarplan voor 2023.
- Twee keer per jaar overleg met de auditcommissie.
- Jaarlijks overleg met fractievoorzitters of fracties.
- Overleg met de raad, gemeentesecretaris en college.
- Bewaking van het budget voor 2022.
- Periodiek overleg met andere rekenkamer(commissie)s in de regio ("Boven 't IJ") met als doel wederzijdse informatieverstrekking en mogelijke samenwerking.
- Bijwonen van vergaderingen van de NVRR[1].
- Het volgen van relevante opleidingen en/of seminars.

[1] Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies